

ETS 164

INIMÕIGUSTE JA BIOMEDITSIINI KONVENTSIION: INIMÕIGUSTE JA INIMVÄÄRIKUSE KAITSE BIOLOOGIA JA ARSTITEADUSE RAKENDAMISEL

Koostatud 4. aprillil 1997. a Oviedos

PREAMBUL

Konventsioonile alla kirjutanud Euroopa Nõukogu liikmesriigid ja teised riigid ning Euroopa Ühendus, arvestades «Inimõiguste ülddeklaratsiooni», mille Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni Peaassamblee kuulutas välja 10. detsembril 1948; arvestades 4. novembril 1950. aastal vastuvõetud «Inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni»; arvestades 18. oktoobril 1961. aastal vastuvõetud «Euroopa sotsiaalharta»; arvestades 16. detsembril 1966. aastal vastuvõetud «Kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelist pakti» ning «Majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste õiguste rahvusvahelist pakti»; arvestades 28. jaanuaril 1981. aastal vastuvõetud «Isikuandmete automatiseeritud töötlemisel isiku kaitse konventsiooni»; arvestades 20. novembril 1989. aastal vastuvõetud «Lapse õiguste konventsiooni»; arvestades, et Euroopa Nõukogu eesmärk on saavutada oma liikmete senisest suurem ühtsus ning et üks selle eesmärgi saavutamise viis on austada inimõigusi ja põhivabadusi ning tõhustada nende kaitset; olles teadlikud bioloogia ja arstiteaduse kiirenevast arengust; veendunud vajaduses austada inimest nii üksikisikuna kui ka inimsoo esindajana ning tunnustades inimväärikuse tagamise tähtsust; olles teadlikud, et bioloogia ja arstiteaduse väärikuse rakendamine võib viia inimväärikust ohustava tegevuseni; kinnitades, et bioloogia ja arstiteaduse saavutusi tuleb kasutada praeguste ja tulevaste põlvkondade hüvanguks; rõhutades vajadust teha rahvusvahelist koostööd, et bioloogia ja arstiteaduse rakendamisest saaks kasu kogu inimkond; tunnustades vajadust edendada avalikku arutelu bioloogia ja arstiteaduse rakendamisel tõusetuvate küsimuste ja neile antavate vastuste üle; soovides meenutada kõigile ühiskonnaliikmeile nende õigusi ja kohustusi; võttes arvesse Parlamentaarse Assamblee tööd selles valdkonnas ja esmajoonel soovitus nr 1160 (1991), mis käsitleb bioetika konventsioon väljatöötamist; otsustades võtta vajalikke meetmeid, et kaitsta inimväärikust ning üksikisiku põhiõigusi ja põhivabadusi bioloogia ja arstiteaduse valdkonnas; on kokku leppinud järgmises.

I peatükk ÜLDSÄTTED

Artikkel 1. Reguleerimisala ja eesmärk

Konventsiooniosalised kaitsevad bioloogia ja arstiteaduse rakendamisel iga inimese väärikust ja identiteeti ning kedagi diskrimineerimata tagavad igaühe isikupuutumatus ja muude põhiõiguste ja põhivabaduste austamise.

Konventsiooniosalised kehtestavad konventsiooni kohaldamiseks siseriiklikud õigusaktid.

Artikkel 2. Inimese ülimuslikkus

Inimese huvid ja heaolu on kõrgemal puhtühiskondlikest ning -teaduslikest huvidest.

Artikkel 3. Tervishoiuteenuste võrdne kättesaadavus

Konventsiooniosalised rakendavad oma riigi tervisevajadusi ja vahendeid arvestades sobivaid abinõusid, et nende jurisdiktsiooni all oleval territooriumil oleks kindla kvaliteediga tervishoiuteenused kõigile võrdselt kättesaadavad.

Artikkel 4. Kutsenõuded

Igasuguse sekkumise puhul tervise valdkonnas, kaasa arvatud uurimistöö, järgitakse selles valdkonnas kehtivaid kutsenõudeid ja -norme.

II peatükk NÕUSOLEK

Artikkel 5. Üldpõhimõtted

Sekkumine tervise valdkonnas võib toimuda üksnes pärast seda, kui asjaosaline isik on informeerituna ja vabatahtlikult andnud selleks oma nõusoleku.

Nimetatud isikule tuleb enne anda asjakohast teavet nii sekkumise otstarbest ja olemusest kui ka selle võimalikest tagajärgedest ja ohtudest.

Asjaosaline isik võib nõusoleku alati tagasi võtta.

Artikkel 6. Nõusoleku andmiseks võimetu isiku kaitse

1. Kui isik ei ole võimeline nõusolekut andma, võib artiklite 17 ja 20 kohaselt sekkumine toimuda üksnes isiku otsestest huvides.

2. Kui alaealine ei ole seaduse järgi võimeline nõusolekut andma, võib sekkumine toimuda ainult tema esindaja loal või seadusega ettenähtud isiku või asutuse või muu instantsi loal. Alaealise arvamuse osatähtsus suureneb võrdeliselt tema ea ja küpsusastmega.

3. Kui täiskasvanu ei ole seaduse järgi võimeline nõusolekut andma vaimupuude või haiguse või muu sama laadi põhjuse tõttu, võib sekkumine toimuda üksnes tema esindaja loal või seadusega ettenähtud isiku või asutuse või muu instantsi loal.

Asjaomane isik osaleb loa andmises niipalju, kui see on võimalik.

4. Lõigetes 2 ja 3 nimetatud esindajale, asutusele, isikule või instantsile antakse nende lõigete nõudeid järgides artiklis 5 ettenähtud teavet.

5. Lõigetes 2 ja 3 nimetatud loa võib asjaomase isiku huvides alati tagasi võtta.

Artikkel 7. Psüühikahäirega isiku kaitse

Seaduses ettenähtud järelevalve-, kontrolli- ja kaebamismenetlusega tagatava kaitse nõuet järgides võib raske psüühikahäirega isikule tema nõusolekuta kohaldada psüühikahäire ravi ainult juhul, kui sellise ravita võiks tema tervis oluliselt halveneda.

Artikkel 8. Eluohtlik seisund

Kui isiku eluohtliku seisundi tõttu ei ole temalt võimalik asjakohast nõusolekut saada, võib isiku tervise huvides osutada temale vajalikku arstiabi viivitamata.

Artikkel 9. Varasem soov

Kui patsient ei ole meditsiinilise sekkumise ajal võimeline oma soovi avaldama, tuleb arvestada tema varasemat sellekohast soovi.

III peatükk ERAELU JA ÕIGUS SAADA TEAVET

Artikkel 10. Eraelu ja õigus saada teavet

1. Igaühel on õigus nõuda, et teavet tema tervise kohta käsitletaks eraelu puutumatusse põhimõtet järgides.

2. Igaühel on õigus saada mis tahes teavet, mis tema tervise kohta on kogutud.

Samas tuleb arvestada isiku soovi seda teavet mitte saada.

3. Erandjuhul võib lõikes 2 nimetatud õiguste kohaldamist patsiendi huvides seadusega piirata.

IV peatükk INIMGENOOM

Artikkel 11. Diskrimineerimise lubamatus

Isiku diskrimineerimine pärilikkuse alusel on keelatud.

Artikkel 12. Geneetilised ennustustestid

Geenhaiguste ennustusteste või teste, millega tehakse kindlaks haigust põhjustava geeni kandmine või geneetiline eelsoodumus haigusele või eelsoodumuskahtlus, võib teha ainult tervise huvides või terviseotstarbelisteks teadusuuringuteks, tuginedes sealjuures asjakohasele geneetikaalasele nõustamisele.

Artikkel 13. Sekkumine inimgenoomi

Inimgenoomi võib muundada haiguse ärahoidmiseks, diagnoosimiseks või raviks üksnes juhul, kui eesmärgiks ei seata ühegi tema järglase genoomi mis tahes teisendamist.

Artikkel 14. Soo valimise lubamatus

Meditsiinilise viljastamise meetodeid ei ole lubatud kasutada tulevase lapse soo valimiseks, välja arvatud juhud, kui sellega saab vältida sooga seotud rasket pärilikku haigust.

V peatükk TEADUSUURING

Artikkel 15. Üldpõhimõte

Bioloogia ja arstiteaduse valdkonnas võib teha teadusuuringuid, mis on kooskõlas selle konventsiooniga ja inimese kaitseks kehtestatud muude õigussätetega.

Artikkel 16. Uuritava isiku kaitse

Inimuuringu võib teha üksnes siis, kui kõik järgmised nõuded on täidetud:

- i) inimuuringule ei ole võrdväärset alternatiivi;
- ii) asjaomase isiku risk ei ole suurem kui uuringu eeldatav kasu;
- iii) sõltumatu kontroll on uuringu teadusliku väärtuse ja otstarbekuse kindlaks teinud, mitme eriala asjatundjad on hinnanud uuringu eetilist külge ning uuringukava on kinnitanud pädev instants;
- iv) uuritavale isikule on talle seaduses ettenähtud õigused ja kaitseabinõud teatavaks tehtud;
- v) artiklis 5 nimetatud nõusolek on antud sõnaselgelt ja kindla juhtumi kohta ning nõusolek on dokumenteeritud. Nõusoleku võib igal ajal vabalt tagasi võtta.

Artikkel 17. Nõusoleku andmiseks võimetu isiku kaitse

1. Isikut, kes ei ole võimeline andma artiklis 5 ettenähtud nõusolekut, võib uurida üksnes siis, kui:

- i) artikli 16 punktides i-iv nimetatud nõuded on täidetud;
- ii) on tõenäoline, et uuringu tulemused toovad tema tervisele otsest ja tuntavat kasu;
- iii) võrdväärset tulemuslikku uuringut ei ole võimalik teha isikule, kes on võimeline andma uuringuks nõusoleku;
- iv) artiklis 6 ettenähtud luba on antud kirjalikult ja kindla juhtumi kohta; ja
- v) asjaomane isik ei ole uuringu vastu.

2. Kui on tõenäoline, et uuringu tulemused ei too asjaomase isiku tervisele otsest kasu, võib erandkorras lubada uuringu teha juhul, kui rakendatakse seaduses ettenähtud kaitseabinõusid ning kui on täidetud lõike 1 punktides i, iii, iv ja v loetletud nõuded ning järgmised lisatingimused:

- i) uuringu eesmärk on isiku seisundi, haiguse või puude senisest märksa põhjalikuma teadusliku käsitlemise kaudu aidata kaasa tulemuste saavutamisele, mis oleksid kasutatavad nii asjaosalise enda kui ka teiste samasse vanuserühma kuuluvate või sama haiguse või tervisehäire all kannatavate või samasuguses seisundis olevate isikute huvides;
- ii) uuring on asjaosalisele isikule ainult minimaalselt ohtlik ega koorma teda liigselt.

Artikkel 18. *In vitro* looteuuringud

1. Kui seadus lubab *in vitro* looteuuringuid, tagatakse loote asjakohane kaitse seadusega.
2. Inimloodet uurimiseks luua on keelatud.

VI peatükk ELUNDI JA KOE SIIRDAMISOTSTARBELINE EEMALDAMINE ELUSDOONORILT

Artikkel 19. Üldpõhimõtted

1. Elundit või koe võib elusdoonorilt siirdamiseks eemaldada ainult retsiipiendi tervise parandamise huvides ja juhul, kui sobivat elundit või kude ei ole võimalik saada surnud isikult ning ei ole teist võrdväärset tulemuslikku raviviisi.
2. Artiklis 5 ettenähtud nõusolek peab olema antud sõnaselgelt ja kindla juhtumi kohta kirjalikult või pädeva instantsi ees.

Artikkel 20. Elundi eemaldamise nõusoleku andmiseks võimetu isiku kaitse

1. Elundit ega kude ei ole lubatud eemaldada isikult, kes ei ole võimeline andma artiklis 5 ettenähtud nõusolekut.
2. Erandkorras võib nõusoleku andmiseks võimetult isikult eemaldada taastuva koe juhul, kui rakendatakse seaduses ettenähtud kaitseabinõusid ning kui on täidetud järgmised nõuded:
  - i) sobiv doonor, kes on võimeline nõusolekut andma, ei ole kättesaadav;
  - ii) retsiipient on doonori õde või vend;
  - iii) on tõenäoline, et donatsioon päästab retsiipiendi elu;
  - iv) artikli 6 lõigetes 2 ja 3 nimetatud luba on antud kindla juhtumi kohta kirjalikult, vastavalt seadusele ning loa on kinnitanud pädev instants;
  - v) võimalik doonor ei ole andmise vastu.

VII peatükk RAHALISE TULU TEENIMISE KEELD JA INIMKEHAOSA KASUTAMINE

Artikkel 21. Rahalise tulu teenimise keeld

Inimkeha ega selle osa, kui selline, ei tohi olla tulu teenimise allikas.

Artikkel 22. Eemaldatud inimkehaosa kasutamine

Kui sekkumisel on eemaldatud inimkehaosa, siis tohib seda säilitada ja kasutada muul kui eemaldamisotstarbel üksnes siis, kui järgitakse sellest teavitamise ja selleks nõusoleku andmise kohta kehtestatud nõudeid.

VIII peatükk KONVENTSIOONI NÕUETE RIKKUMINE

Artikkel 23. Õiguste ja põhimõtete rikkumine

Konventsiooniosalised rakendavad asjakohaseid õiguskaitseabinõusid, et vältida konventsioonis sätestatud õiguste ja põhimõtete rikkumist või et rikkumine viivitamata peatada.

Artikkel 24. Põhjendamatu kahju hüvitamine

Kui isikule on sekkumisega tekitatud põhjendamatu kahju, on tal õigus saada õiglast hüvitist vastavalt seaduses ettenähtud tingimustele ja menetlusele.

Artikkel 25. Sanktsioonid

Konventsiooniosalised näevad ette asjakohased sanktsioonid, mida kohaldatakse konventsiooni nõuete rikkumise korral.

IX peatükk KONVENTSIOONI SEOS TEISTE ÕIGUSAKTIDEGA

Artikkel 26. Õiguste piirangud

1. Konventsioonis ettenähtud õiguste ja kaitse kohaldamist tohib piirata ainult juhul, kui see on ette nähtud seadusega ja kui see on demokraatlikus ühiskonnas vajalik üldiseks julgeolekuks, kuriteo vältimiseks, rahva tervise kaitseks ning isikute teiste õiguste ja vabaduste kaitseks.
2. Eelmises lõikes käsitletud piiranguid ei kohaldata artiklite 11, 13, 14, 16, 17, 19, 20 ja 21 suhtes.

Artikkel 27. Tõhusam kaitse

Selle konventsiooni ühtki sätet ei tohi tõlgendada konventsiooniosalise võimaluste piiramisena või tema muul moel mõjutamisena, kui ta soovib bioloogiat ja arstiteadust rakendades võtta inimese kaitseks konventsioonis ettenähtust tõhusamaid meetmeid.

X peatükk AVALIK ARUTELU

Artikkel 28. Avalik arutelu

Konventsiooniosalised korraldavad bioloogia ja arstiteaduse arengu põhiküsimustes avalikke arutelusid, mis lähtuvad eelkõige arstiteaduslikust, sotsiaalsest, majanduslikust, eetilise ja õiguslikust vaatenurgast, ning bioloogia ja arstiteaduse saavutusi rakendades arvestavad nende valdkondade asjatundjate seisukohti.

XI peatükk KONVENTSIOONI TÕLGENDAMINE JA JÄRELEVALVE

Artikkel 29. Konventsiooni tõlgendamine

Euroopa Inimõiguste Kohus võib arutatavale kohtuasjale otseselt viitamata anda konventsiooni tõlgendamiseks soovituslikke õigusnõuandeid, kui seda taotleb:

- konventsiooniosalise valitsus, kes on sellest teisi konventsiooniosalisi teavitanud;
- artiklis 32 nimetatud komitee, kuhu kuuluvad ainult konventsiooniosaliste esindajad, kahekolmandikulise häälteenamusega vastuvõetud otsuse alusel.

Artikkel 30. Konventsiooni kohaldamise aruanded

Konventsiooniosaline teeb Euroopa Nõukogu peasekretärile tema taotlusel teatavaks, milliseid siseriiklikke õigusabinõusid on konventsiooni tulemuslikuks kohaldamiseks rakendatud.

XII peatükk PROTOKOLLID

Artikkel 31. Protokollid

Artikli 32 kohaselt võib konventsioonile lisada protokolle, et arendada konventsiooni põhimõtteid edasi asjaomastes valdkondades.

Protokollid on allakirjutamiseks avatud neile, kes on konventsioonile alla kirjutanud. Protokoll ratifitseeritakse, võetakse vastu või kiidetakse heaks. Protokollile alla kirjutanud riik ei või protokollit ratifitseerida, vastu võtta ega heaks kiita, kui ta ei ole varem või protokolliga samal ajal ratifitseerinud, vastu võtnud või heaks kiitnud konventsiooni.

XIII peatükk KONVENTSIOONI MUUTMINE

Artikkel 32. Konventsiooni muudatused

1. Selles artiklis ja artiklis 29 komiteele ettenähtud ülesandeid täidab Bioetika Juhtivkomitee (CDBI) või Ministrite Nõukogu määratud muu komitee.
2. Artikliga 29 ei ole vastuolus, et Euroopa Nõukogu liikmesriik ja konventsiooniosaline, kes ei ole Euroopa Nõukogu liige, on komitees esindatud ühe häälega, kui komitee täidab konventsioonis ettenähtud ülesandeid.
3. Artiklis 33 nimetatud riiki ja artikli 34 kohaselt konventsiooniga ühinema kutsutud riiki, kes ei ole konventsiooniosaline, võib komitees esindada vaatleja. Kui Euroopa Ühendus ei ole konventsiooniosaline, võib teda komitees esindada vaatleja.
4. Et käia kaasas teaduse arenguga, vaatab komitee konventsiooni läbi selle jõustumisest alates hiljemalt viie aasta pärast ja edaspidi komitee määratud ajavahemike järel.
5. Konventsiooni muudatus või protokoll koostamine või protokollit muutmise ettepanek, mille on teinud konventsiooniosaline, komitee või Ministrite Komitee, tehakse teatavaks Euroopa Nõukogu peasekretärile, kes edastab teate Euroopa Nõukogu liikmesriikidele, Euroopa Ühendusele, konventsioonile alla kirjutanud riikidele, konventsiooniosalistele ning artikli 33 kohaselt konventsioonile alla kirjutama kutsutud riikidele ja artikli 34 kohaselt konventsiooniga ühinema kutsutud riikidele.
6. Komitee hakkab ettepanekut arutama, kui peasekretärile löike 5 kohase teate edastamisest on möödunud kaks kuud. Komitee esitab kahekolmandikulise häälteenamusega vastuvõetud teksti kinnitamiseks Ministrite Komiteele. Pärast kinnitamist edastatakse tekst konventsiooniosalistele ratifitseerimiseks, vastuvõtmiseks või heakskiitmiseks.
7. Muudatus jõustub selle vastu võtnud konventsiooniosalise suhtes selle kuu esimesel päeval, mis järgneb ühe kuu möödumisele päevast, mil viis konventsiooniosalist, kelle hulgas on vähemalt neli Euroopa Nõukogu liikmesriiki, on muudatuse vastuvõtmisest peasekretärile teatanud.
Kui konventsiooniosaline võtab muudatuse vastu hiljem, jõustub muudatus tema suhtes selle kuu esimesel päeval, mis järgneb ühe kuu möödumisele päevast, mil ta on muudatuse vastuvõtmisest peasekretärile teatanud.

XIV peatükk LÕPPSÄTTED

Artikkel 33. Allakirjutamine, ratifitseerimine ja jõustumine

1. Konventsioon on allakirjutamiseks avatud Euroopa Nõukogu liikmesriikidele ja konventsiooni väljatöötamisel osalenud teistele riikidele ning Euroopa Ühendusele.
2. Konventsioon ratifitseeritakse, võetakse vastu või kiidetakse heaks. Ratifitseerimis-, vastuvõtmis- või heakskiitmiskiri antakse hoiule Euroopa Nõukogu peasekretärile.
3. Konventsioon jõustub selle kuu esimesel päeval, mis järgneb kolme kuu möödumisele päevast, mil viis riiki, kelle hulgas on vähemalt neli Euroopa Nõukogu liikmesriiki, on andnud nõusoleku olla konventsiooniga seotud löike 2 kohaselt.
4. Kui konventsioonile alla kirjutanud riik annab hiljem nõusoleku olla konventsiooniga seotud, jõustub konventsioon tema suhtes selle kuu esimesel päeval, mis järgneb kolme kuu möödumisele tema ratifitseerimis-, vastuvõtmis- või heakskiitmiskirja hoiuleandmisest.

Artikkel 34. Muu riigi ühinemine

1. Pärast konventsiooni jõustumist võib Euroopa Nõukogu Ministrite Komitee konventsiooniosaliste seisukohti arvestades teha riigile, kes ei ole Euroopa Nõukogu liige, ettepaneku ühineda konventsiooniga Euroopa Nõukogu põhikirja artikli 20 punkti d järgi häälteenamusega vastuvõetud otsuse kohaselt ja konventsiooniosaliste esindajate ühehäälese otsuse alusel.

2. Ühineva riigi suhtes jõustub konventsioon selle kuu esimesel päeval, mis järgneb kolme kuu möödumisele päevast, mil ta on ühinemiskirja andnud hoiule Euroopa Nõukogu peasekretärile.

Artikkel 35. Territoriaalne kohaldamine

1. Konventsioonile alla kirjutanud riik võib alla kirjutades või ratifitseerimis-, vastuvõtmis- või heakskiitmiskirja hoiule andes täpsustada territooriumi või territooriumid, mille suhtes ta konventsiooni kohaldab. Muu riik võib seda teha ühinemiskirja hoiule andes.

2. Konventsiooniosaline võib Euroopa Nõukogu peasekretärile hiljem teatada, et ta kohaldab konventsiooni ka teates nimetatud muul territooriumil, kelle välissuhete eest ta vastutab või kelle nimel on ta volitatud võtma kohustusi. Nimetatud territooriumi suhtes jõustub konventsioon selle kuu esimesel päeval, mis järgneb kolme kuu möödumisele päevast, mil peasekretär teate kätte sai.

3. Kahe eelmise lõike alusel edastatud teate võib selles nimetatud territooriumi suhtes tagasi võtta, teatades sellest peasekretärile. Tagasivõtmine jõustub selle kuu esimesel päeval, mis järgneb kolme kuu möödumisele päevast, mil peasekretär teate kätte sai.

Artikkel 36. Reservatsioonid

1. Riik või Euroopa Ühendus võib konventsioonile alla kirjutades või ratifitseerimis-, vastuvõtmis- või heakskiitmiskirja hoiule andes teha konventsiooni mis tahes sätte suhtes reservatsiooni, et mõni tema territooriumil kehtiv seadus ei ole selle sättega kooskõlas. Selle artikli alusel ei ole lubatud teha üldreservatsiooni.

2. Selle artikli kohaselt tehtud reservatsioonis esitatakse eespool nimetatud seaduse kohta lühiteave.

3. Kui konventsiooniosaline hakkab konventsiooni kohaldama artikli 35 lõikes 2 käsitletud teates nimetatud territooriumil, võib ta selle territooriumi suhtes teha eelmiste lõigete kohase reservatsiooni.

4. Selles artiklis nimetatud reservatsiooni teinud konventsiooniosaline võib selle Euroopa Nõukogu peasekretärile saadetava teatega tagasi võtta. Tagasivõtmine jõustub selle kuu esimesel päeval, mis järgneb kolme kuu möödumisele päevast, mil peasekretär teate kätte sai.

Artikkel 37. Denonsseerimine

1. Konventsiooniosaline võib konventsiooni Euroopa Nõukogu peasekretärile saadetava teatega alati denonsseerida.

2. Denonsseerimine jõustub selle kuu esimesel päeval, mis järgneb kolme kuu möödumisele päevast, mil peasekretär teate kätte sai.

Artikkel 38. Teated

Euroopa Nõukogu peasekretär teeb Euroopa Nõukogu liikmesriikidele, Euroopa Ühendusele, konventsioonile alla kirjutanud riikidele ja konventsiooniosalistele ning konventsiooniga ühinema kutsutud riikidele teatavaks iga:

- a) allakirjutamise;
- b) ratifitseerimis-, vastuvõtmis-, heakskiitmiskirja hoiuleandmise;
- c) konventsiooni artikli 33 või 34 kohase jõustumise kuupäeva;
- d) artikli 32 kohase muudatuse või protokolliga vastuvõtmise ja selle jõustumise kuupäeva;
- e) artikli 35 kohase teate;
- f) artikli 36 kohase reservatsiooni ja reservatsiooni tagasivõtmise;
- g) muu toimingut või teate või teadaande, mis on konventsiooniga seotud.

Selle tõenduseks on nõuetekohaselt volitatud esindajad konventsioonile alla kirjutanud. Koostatud 4. aprillil 1997. a Oviedos (Asturias) inglise ja prantsuse keeles ühes eksemplaris, mis antakse hoiule Euroopa Nõukogu arhiivi. Tekstid on võrdselt autentset. Euroopa Nõukogu peasekretär edastab konventsiooni tõestatud koopia igale Euroopa Nõukogu liikmesriigile, Euroopa Ühendusele, konventsiooni väljatöötamisel osalenud teistele riikidele ja konventsiooniga ühinema kutsutud riikidele.